

Forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for helsesykepleierutdanning

§ 1 Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir helsesykepleierutdanning, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.

Forskriften gjelder for videreutdanning og masterutdanning i helsesykepleie.

Forskriften skal sikre et nasjonalt likeverdig faglig nivå, slik at kandidatene som uteksamineres har en felles sluttkompetanse, uavhengig av utdanningsinstitusjon.

§ 2 Formål

Helsesykepleierutdanningen skal kvalifisere kandidater som kan utøve helsefremmende, (sykdoms-) forebyggende og endringsfokuseret arbeid på individ-, gruppe-, system- og samfunnsnivå. Helsesykepleierutdanningen er praksisnær og forskningsbasert, og skal møte samfunnets krav om likeverdige og kunnskapsbaserte tjenester. Etter endt utdanning skal kandidaten kunne bidra til en bærekraftig utvikling av helsetjenesten i takt med demografiske, sosiale, miljømessige og teknologiske endringer.

Hovedmålgruppen er barn, unge og deres familier. Målet er å fremme gode helsevalg, mestring og livskvalitet, samt identifisere skjevutvikling, omsorgssvikt og sykdom tidlig. Helsesykepleier skal kunne iverksette endringstiltak og henvise videre ved behov.

Helsesykepleier er en sentral aktør i kommunens folkehelse- og smittevernarbeid og en premisseleverandør på helsefaglige og helsepolitiske områder. Helsesykepleier skal bidra til likeverdige tjenestetilbud. Dette innebærer å arbeide kultursensitivt og sikre tilrettelagte språklige og kulturelle tjenester.

Helsesykepleier tar ansvar for og gjør selvstendige, systematiske kliniske vurderinger, prioriteringer og beslutninger. Helsesykepleier skal også sikre kvalitet og brukermedvirkning. I tillegg skal helsesykepleier kunne vurdere kritisk endringsarbeid, og endre egen praksis når det er hensiktsmessig. Helsesykepleier skal skape trygge relasjoner gjennom kommunikasjon, veiledning og tverrfaglig samarbeid. Dette fordrer utøvelse av faglig skjønn i tråd med yrkesetiske retningslinjer, herunder bevissthet om makt.

§ 3 Kompetanseområder

Videreutdanningen i helsesykepleierutdanningen skal gi læringsutbytte i tråd med kravene i kapittel 2 til 6 under følgende kompetanseområder:

- Folkehelsearbeid
- Barn, unge og deres familier
- Kommunikasjon, relasjon og samhandling
- Ledelse, tjenesteforbedring og innovasjon
- Forskning, formidling og fagutvikling

Kapittel 7 gjelder for de siste 30 studiepoengene som sammen med kapittel 2 til 6 vil utgjøre læringsutbyttebeskrivelsene for masterutdanningen på 120 studiepoeng.

Kapittel 2 Læringsutbytter for kompetanseområdet folkehelsearbeid

§ 4 Folkehelsearbeid - Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid på individ-, gruppe- og befolkningsnivå
- b. har inngående kunnskap om aktuelt lovverk, politiske føringer og administrative virkemidler som legger premissene for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i kommunehelsetjenesten
- c. har inngående kunnskap om epidemiologi

§ 5 Folkehelsearbeid - Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan anvende relevante tilnærminger til helsefremmende og forebyggende arbeid og endringsarbeid i møte med individ, grupper og samfunn på en etisk forsvarlig måte
- b. kan bruke relevante kilder og en kunnskapsbasert tilnærming for systematisk folkehelsearbeid
- c. kan identifisere behov for, kartlegge og initiere smittevernarbeid

§ 6 Folkehelsearbeid - Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan bidra til forståelse og respekt for menneskers forutsetninger og vilkår for livsvalg, utvikling og helse
- b. kan anvende kunnskap og ferdigheter om urbefolkning, migranter og minoriteters særlige behov og utøver en kultursensitiv tilnærming i arbeidet på selvstendig vis
- c. kan bidra til å redusere sosial ulikhet i helse

Kapittel 3 Læringsutbytte for kompetanseområdet barn, unge og deres familier

§ 7 Barn, unge og deres familier - Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om barn og unges helse og deres fysiske, psykiske, seksuelle og sosiale utvikling
- b. har inngående kunnskap om barn og unges beskyttelses- og risikofaktorer
- c. har inngående kunnskap om familiens funksjon, behov og utfordringer, og identifiserer avvik, vurderer og følger opp familier

§ 8 Barn, unge og deres familier - Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan bruke relevante metoder for å fremme gode helsevalg, mestring og livskvalitet hos barn, unge og deres familier
- b. kan bruke relevante metoder for å selvstendig kartlegge og vurdere barn og unges helse, identifisere skjevutvikling og sykdom, og iverksette tiltak etter behov
- c. kan bruke relevante metoder for å selvstendig identifisere psykososiale belastninger, omsorgssvikt, vold, seksuelle overgrep og rusmisbruk og iverksette relevante tiltak

- d. kan bruke relevante metoder for å selvstendig veilede om, forskrive og administrere prevensjonsmidler, herunder langtidsvirkende prevensjonsmidler

§ 9 Barn, unge og deres familier - generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan analysere relevante faglige og etiske problemstillinger innen helsesykepleie
- b. kan drøfte faglige problemstillinger med medisinsk- og helsefaglig personell og andre profesjonsgrupper, for å bidra til forsvarlige og kvalitativt gode helsetjenester til barn, unge og deres familier

Kapittel 4 Læringsutbytte for kompetanseområdet kommunikasjon, relasjon og samhandling

§ 10 Kommunikasjon, relasjon og samhandling - Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om kommunikasjon og relasjonsbygging
- b. har spesialisert kunnskap om samhandling, tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid og tjenestekoordinerings på individ-, gruppe- og systemnivå

§ 11 Kommunikasjon, relasjon og samhandling - Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan bruke relevante metoder i helseopplysning, veiledning, rådgivning
- b. kan bruke relevante metoder for å undervise i helsefremmende og forebyggende arbeid og endringsarbeid på en selvstendig måte

§ 12 Kommunikasjon, relasjon og samhandling - Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan formidle trygghet og tillit i relasjoner med barn, unge og deres familier
- b. kan bidra aktivt til brukermedvirkning på individ-, gruppe- og systemnivå
- c. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å arbeide kultursensitivt og kommuniser via tolk

Kapittel 5 Læringsutbytte for kompetanseområde ledelse, tjenesteforbedring og innovasjon

§ 13 Ledelse, tjenesteforbedring og innovasjon – Kunnskap

Kandidaten

- a. har inngående kunnskap om teorier og metoder knyttet til ledelse, fagutvikling og tjenesteforbedring
- b. har kunnskap om informasjons- og velferdsteknologi og e-helse

§ 14 Ledelse, tjenesteforbedring og innovasjon – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan planlegge, administrere, lede og utvikle helsesykepleietjenesten i overensstemmelse med lover, forskrifter og rammebetingelser
- b. kan ivareta pasientsikkerhet
- c. kan analysere og vurdere ulike digitale arenaer på en etisk og faglig forsvarlig måte, og anvende kunnskapen for å veilede barn, unge og familier

§ 15 Ledelse, tjenesteforbedring og innovasjon – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan bidra til utvikling og innovasjon i helsesykepleietjenesten
- b. kan analysere internasjonale perspektiver relatert til helsesykepleiers arbeid
- c. kan analysere egen kompetanse og har innsikt i andre profesjoners kompetanse
- d. kan anvende kunnskap og ferdigheter for selvaretakelse, er bevisst egen sårbarhet og har evne til å søke veiledning

Kapittel 6 Læringsutbytte for kompetanseområde forskning, formidling og fagutvikling

§ 16 Forskning-, formidling-, og fagutvikling - Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om sentrale vitenskapelige perspektiver for å utøve og videreutvikle helsesykepleiefaget

§ 17 Forsknings-, formidlings-, og fagutvikling - Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere kilder, kliniske, faglige og etiske problemstillinger med implikasjon for helsesykepleiepraksis
- b. kan initiere og gjennomføre et selvstendig fagutviklingsarbeid

§ 18 Forsknings-, formidlings-, og fagutvikling - Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan formidle eget fag og forskning i møte med befolkning, samarbeidspartnere, og beslutningstakere lokalt, nasjonalt og globalt

Kapittel 7 Læringsutbytte for kompetanseområde forskning, formidling og fagutvikling

§ 19 Forskning-, formidling-, og fagutvikling - Kunnskap

Kandidaten

- a. har inngående kunnskap om fagområdets vitenskapsteori, forskningsmetode og forskningsetikk
- b. har inngående kunnskap om et valgfritt emne innen helsesykepleiers område

§ 20 Forsknings-, formidlings-, og fagutvikling - Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere relevante teorier, metoder og fortolkninger, og gjennomføre et avgrenset vitenskapelig arbeid i tråd med forskningsetiske retningslinjer under veiledning

Kapittel 8 Studiets oppbygning og praksisstudier

§ 21 Studiets oppbygning

Helsesykepleierutdanningen skal være helhetlig, der det faglige innholdet, de pedagogiske virkemidlene og praksisstudiene kobles sammen slik at læringsutbyttene oppnås.

Utdanningens omfang er 120 studiepoeng på masternivå, med mulighet for avstigning etter 90 studiepoeng.

§ 22 Praksisstudier

Praksisstudiene skal utformes slik at det sikrer at læringsutbyttene oppnås. Kvalitet i praksisstudiene og hvordan det virker sammen med undervisningen ved utdanningsinstitusjonen er avgjørende for den samlede studiekvaliteten.

Praksisstudiet skal utgjøre minimum 10 uker. I tillegg kommer eventuell ferdighetstrening. Gjennom praksisstudiet skal studenten få variert erfaring i arbeid med ulike aldersgrupper, målgrupper og problemstillinger innen helsestasjons- og skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom. Ved utvelgning av praksistilbydere skal utdanningsinstitusjonene forsikre seg om at det tilbys relevante læresituasjoner, kunnskapsbaserte tjenester og kompetente veiledere. Utdanningsinstitusjonen har ansvar for å følge opp studentene hos praksistilbyder, skal være oppdatert i praksistilbyders problemstillinger og bistå i pedagogiske spørsmål inkludert planlegging av læringsaktiviteter, veiledningsmetodikk og evaluering. Praksistilbyderen har ansvar for den daglige veiledningen og oppfølgingen av studentene, og skal sørge for at praksisveileder er av samme profesjon som den som blir veiledet. Praksisveileder skal ha relevant faglig kunnskap og bør som hovedregel ha formell veiledningskompetanse.

Utdanningsinstitusjonene skal inngå samarbeidsavtaler med praksistilbyderen. Avtalene skal regulere ansvar, roller, kapasitet på praksisplasser, kompetanse og samarbeidsarenaer på alle relevante nivå, og kan også regulere forsknings-, utviklings- og innovasjonssamarbeid.